

A szám tanulmányainak és szemléinek angol nyelvű összefoglalói

Empirical study of student dropout – theoretical and methodological frameworks

Anikó Fehérvári – Éva Magyar – Krisztián Széll

Abstract

The introductory chapter of this thematic issue presents the background of a complex research study that aims to analyse school dropout in Hungary. Based on international empirical research results, our study tests a complex model that was developed on the basis of a systematic analysis of the international literature of this topic, on which we built a suitable, primarily quantitative methodological framework. In the past decades, systematic literature reviews have come to the foreground in studying school dropout, which differentiate between individual, family and school factors among its causes. In our research study, we applied this categorisation and investigated it from multiple perspectives. In addition to outlining the theoretical framework of our research, this article presents the methodological background of our empirical study based on this framework, conducted in academic year 2018/2019, using convenience student (n=1.953) and teacher (n=1.136) samples and online data collection technique.

Keywords: dropout, early school leaving, questionnaire survey, research methodology

School engagement, school climate from students' and teachers' points of view

Krisztián Széll – Lilla Szabó – Anikó Fehérvári

Abstract

The study focuses on the analysis of multiple perspectives by comparing students' and teachers' points of view. Basically the paper explores the characteristics of school commitment, involvement, engagement, climate but also compares other areas closely related to the issue. Differences between students' and teachers' aspects regarding the degree of community involvement, judgement of school goals and expectations, assessment of teacher competencies, life satisfaction and trust. In the first part of the study interpretations of students' engagement to school, teachers' commitment to work and organization, and school atmosphere are elaborated, also the most important empirical results on the topic are presented. Focusing on these topics, the second part analyses the differences between students' (n = 1,953) and teachers' (n = 1,136) points of view based on a questionnaire survey conducted in the autumn of 2018 in the framework of a complex research aimed at the analysis of school dropouts in Hungary.

Keywords: school engagement, school climate, dropout, students' point of view, teachers' point of view, comparative analysis

Examination of classroom learning environment

Katalin Tókos – Nóra Rapos – Judit Szivák – Sándor Lénárd – Judit T. Kárász

Abstract

Based on the analysis of the complex learning environment of the research as a whole, our study focuses on teachers' learning support activities, the classroom learning environment they create. This is because research confirms that a significant proportion of students at risk of dropping out come close to dropping out due to teacher-related factors, eg. their relationships with students, the expectations they convey, the support of learning process and their attitudes toward it. In our analysis we examine 1) how teachers and students perceive the peculiarities of their learning environment, 2) which combination of factors they think the supportive classroom learning environment can be described as, and 3) what differences can be seen between teachers' and students' perceptions in this regard. Our research results confirm that teachers and students see the specifics of the learning environment differently. Teachers give an optimistic picture of the learning environment when judging their own activities, emphasizing how purposeful they are in their own instructional role. However, the focus of students' opinion is on the personal aspects of learning, thus teachers' learning management activities are also assessed through this personal focus. In addition to the characterization of the learning environment, our goal was also to present a theoretical framework and tool that allow getting to know and analyzing the optimal learning environment, and formulating development proposals based on all this.

Keywords: classroom learning environment, teacher beliefs, teacher's learning support activities

Individual and contextual factors of school dropout

Borbála Paksi – Krisztián Széll – Éva Magyar – Anikó Fehérvári

Abstract

Our study intends to provide a complex, multi-level analysis of school dropout based on an empirical research study (self-administered questionnaire) conducted in the academic year of 2018/2019. Convenience sampling included teachers (1.136) and 7th-grade students (1.953) from 88 primary schools (school sites). The framework of analysis is derived from the systematic analysis of international literature, which break down the causes of dropout into individual, family and school level factors. Previous Hungarian research results confirm this typology, however, national research still lacks a complex investigation of this phenomenon and the application of multiple (sociological, pedagogical, psychological) perspectives. Our study aims to provide these. Our results confirm international research findings, though we can highlight the massive dominance of family background as a fundamental Hungarian peculiarity.

Keywords: school dropout, student family background, student performance, school context

Development of inquiry skills through digital game-based learning in subject content

Lilla Bónus – Lászlóné Nagy

Abstract

The development of 21st century skills in a learning environment that is inquiry-centered and technology-rich is a highly researched field. This is due to comprehensive skills like problem solving and critical thinking having become emphasized in public education. The standards aiming to develop these 21st century skills support inquiry-based approaches. In an inquiry-based learning environment, students employ their inquiry skills, which are closely connected to both problem solving and critical thinking. Skills of scientific investigation and problem solving are: analysis of problems and phenomena; formulating questions and hypotheses; observation, investigation, designing and performing experiments; identification and control of variables; method selection; data gathering; data presentation and analysis; evaluation, interpretation, communication and presentation of results; and drawing conclusions. Thus, inquiry skills are 21st century skills, so their development is an

important task of public education. However, the integration of game elements into inquiry-based learning environment aiming the enhancement of learning outcomes is a new approach. Because of the increased interest, several researchers have proven that a correctly chosen and implemented game can increase students' content knowledge, is beneficial to attitude and motivation, and can be used for capability development. In this study, inquiry skills, domestic demand for the measurement of inquiry skills, and some possibilities for the development of inquiry skills are discussed first. In the second part, the interpretation of digital game-based learning (DGBL) is reviewed. In the third part, the theory of digital game construction and the connection between digital game-based learning and inquiry skills are presented.

Keywords: inquiry skills, digital gam-based learning, game-transformed inquiry-based learning

Sándor Imre, on the necessity of eliminating party- and denominational bias from public service work, and on the autonomy of universities in 1924

Péter Donáth

Abstract

Sándor Imre (October 13, 1877 – February 11, 1945), who is known in Hungarian cultural and educational history as the father of “national education theory”, as the professor of Pedagogy and director of Pedagogy at Dunamelléki Diocese of the Calvinist church for two decades was one of the few scientific experts possessing broad, general views on cultural policy. For a short period of his life between 1918-1924, he was assistant state secretary then deputy minister and finally administrative state secretary of the Ministry of Religion and Culture. This way he could experience from up close how political-economical-societal realities can reduce and significantly limit ideas for broad reforms, even for those in the highest positions to promote them. The aim of this study is to remember Sándor István, who was an excellent professional, on his 75th death anniversary by sharing and publishing the circumstances of the creation of his letter written on May 22, 1924. This letter was written to István Bethlen, who was the prime minister at the time, on the occasion of Sándor Imre's dismissal from public service. The letter, which conveys Sándor Imre's views on some of the evergreen questions of public life, meant/caused the end of his short career as a professional in educational politics.

Keywords: Sándor Imre, VKM (Ministry of Religious Affairs and Education), educational politics 1918-1924, public service, university autonomy

“Write onward!” Commentaries to a half-finished Hajnóczy-text Ideas to write onward for students in their 11th and 12th grades

Katalin Cserjés

Abstract

What I would like to introduce on these pages as „good practices” is an example of a literary analysis-experiment, based on logical, consistent, clear thinking; correctly asked questions; and following disciplined steps. Furthermore, the paper aims to provide a motivating adventure; to surprise or startle the reader – as you wish. It is a noble play, opening and penetrating a semi-ready text, which hasn't got ANY solutions by the author at all. (It has been waiting to be continued in an archive for more than 30 years).

Let's adopt Otlík's advice, when we take a chance: “Do, what you want with this, my dear Fellow!”

Keywords: comprehension, reading, cooperation, replacing missing parts

Szerkesztőség:
Szegedi Tudományegyetem
Bölcsészeti- és Társadalomtudományi
Kar Dékáni Hivatal,
6722 Szeged Egyetem u. 2.
Tel.: 06 30 3523226
e-mail: janos.gecz@gmail.com

Elektronikus változat,
közlési feltételek:
www.iskolakultura.hu

Előfizetésben terjeszti
a Magyar Posta Zrt.
Postacím: 1900 Budapest
Előfizetésben megrendelhető:
• az ország bármely postáján,
• a hírlapot kézbesítőknél,
• www.posta.hu WEBSHOP-ban
(<https://eshop.posta.hu/storefront/>),
• e-mailen a hirlapelofizetes@posta.hu
címen,
• telefonon 06-1-767-8262 számon,
• levélben a MP Zrt. 1900 Budapest
címen.

Külföldre és külföldön előfizethető
a Magyar Posta Zrt.-nél:
• www.posta.hu WEBSHOP-ban
(<https://eshop.posta.hu/storefront/>),
• 1900 Budapest,
• 06-1-767-8262,
• hirlapelofizetes@posta.hu

Előfizetési díj számonként 500 Ft.

Megjelenik havonta.

Lapunk példányai megvásárolhatók
az Írók Boltjában
(1061 Budapest, Andrássy u. 45.).

15. *H. Nagy Péter* (2002, szerk.): Ady-értelmezések
16. *Kéri Katalin* (2002): Nevelésügy a középkori iszlámban
17. *Gécz János* (2003): Rózsahagyományok
18. *Kocsis Mihály* (2003): A tanárképzés megítélése
19. *Gelencsér Gábor* (2003): Filmolvasókönyv
20. *Takács Viola* (2003): Baranya megyei tanulók tudásstruktúrája
21. *Lajtai L. László* (2004): Nemzetkép és iskola, 1777–1888
22. *Franyó István* (2004): Biológiai műveltségünk
23. *Golnhofer Erzsébet* (2004): Pedagógiai nézetek Magyarországon, 1945–1948
24. *Bárdos Jenő* (2004): Nyelvpedagógiai tanulmányok
25. *Kamarás István* (2005): Olvasásügy
26. *Gécz János* (2005): Pedagógiai tudásátadás
27. *Révay Valéria* (2005, szerk.): Nyelvészeti tanulmányok
28. *Pukánszky Béla* (2005, 2006): Gyermekszemlélet a 19. században
29. *Szépe György – Medve Anna* (2005, 2006, szerk.): Anyanyelvi nevelési tanulmányok I.
30. *B. Nagy Ágnes – Medve Anna – Szépe György* (2006, szerk.): Anyanyelvi nevelési tanulmányok II.
31. *Gécz János* (2006): Az iskola kultúrája: nevelés és tudomány
32. *Kelemen Elemér* (2007): A tanító a történelem sodrában. Tanulmányok a magyar tanítóság 19–20. századi történetéből
33. *Medve Anna – Szépe György* (2008, szerk.): Anyanyelvi nevelési tanulmányok III.
34. *Boros János* (2009): Filozófia!
35. *Hoffmann Zsuzsanna* (2009): Antik nevelés
36. *Orbán Jolán* (2010): Jacques Derrida szakmai hitvallása
37. *Boros János* (2010): A tudomány, a tudás és az egyetem
38. *Gécz János* (2010): Sajtó, kép, neveléstörténet
39. *Révay Valéria* (2010): A nyelvhasználat szintjei a XVII–XIX. században Északkelet-Magyarországon
40. *Medve Anna – Farkas Judit – Szabó Veronika* (2010): 4×12 mondat
41. *Koltai Zsuzsa* (2011): A múzeumi kultúrák közvetítés változó világa
42. *Boros János* (2011): Demokrácia és szabadság
43. *Érfalvy Livia* (2012): Kosztolányi írásművészete
44. *Nagy Péter Tibor* (2012): Oktatás, -történet, -szociológia
45. *Horváth József* (2012): Íráspedagógiai tanulmányok
46. *Boros János* (2013): Időszerű etika
47. *Boros János* (2014): Szenvedély és szükségyszerűség
48. *Mészáros György* (2014): Szubkultúrák és iskolai nevelés
49. *Bence Erika* (2015): Virtuális irodalomtörténet
50. *Mekis D. János* (2015): Auctor ante portas
51. *Boros János* (2016): Etika és politika
52. *Racsko Réka* (2017): Digitális átállás az oktatásban.

Fehérvári Anikó – Magyar Éva – Széll Krisztián

A tanulói lemorzsolódás empirikus vizsgálata – elméleti és módszertani keretek

E tematikus szám bevezető írása bemutatja annak a komplex kutatásnak a hátterét, amely az iskolai lemorzsolódás hazai elemzését célozza meg. Kutatásunk nemzetközi empirikus kutatási eredményekre alapozva tesz fel egy olyan komplex modellt, amelyet a téma nemzetközi szisztematikusan irodalomlelemzése alapján építettünk fel, és amelyre egy ehhez illeszkedő, alapvetően kvantitatív vizsgálati keretet építettünk. Az iskolai lemorzsolódás vizsgálatában az elmúlt évtizedben előtérbe kerültek a szisztematikusan elemzések, melyek egyéni, családi és iskolai tényezőkre bontják az iskolaelhagyás hátterében álló okokat. Kutatásunkban ezt a felosztást alkalmaztuk, és mindezt több nézőpontból is vizsgáltuk. Tanulmányunkban a kutatás elméleti keretének felvázolása mellett az erre a keretre épített 2018/2019-es tanévben készült kutatás – hozzáférés-alapú tanulói (n = 1 953) és pedagógus (n = 1 136) mintán, online lekérdezési technikával – módszertani hátterét mutatjuk be.

Tókos Katalin – Rapos Nóra – Szivák Judit – Lénárd Sándor – T. Kárász Judit

Osztálytermi tanulási környezet vizsgálata

Tehát a pedagógusok a tanulási környezetet feszegettebb értelemben, mint az elméleti keretrendszer: míg az elmélet hangsúlya a tanulástámogatásból értelmezi a pedagógus szerepét az optimális tanulási környezet megteremtésében, addig a pedagógusok inkább a tanításhoz és annak irányításához és szervezéséhez kapcsolják azt. Megközelítésünkben azonban fontos, hogy a tanítás rendszerszerűvé formálódik (tervezés – tanulás irányítása – értékelés), kapcsolatot mutat a didaktikai tudás elvárásaival, ugyanakkor mindez elválik a tanuló személyétől, így kevésbé jelenik meg benne a diákok egyéni, személyes nézőpontjainak mérlegelése. Fontos látni annak hiányát, hogy ebből az értelmezésből kimarad a tanulók motivációjának, érzelmeinek megértésére, megismerésére törekvés. Ennek hiánya felerősíti a tanítás pusztán kognitív tevékenységként történő értelmezését (Boekaerts, 2010; Hinton és Fischer, 2010; Schneider és Stern, 2010), a személyes kötődés, az érdeklődés híján a tanulási motiváció elvesztését, végső soron az önszabályozás képességének háttérbe szorítását (Boekaerts, 2010).

Donáth Péter

Imre Sándor a köztisztviselői munka párt- és felekezeti elfogultágtól való mentességének szükségességéről s az egyetemi autonómiáról 1924-ben

A magyar művelődés- és neveléstörténetben „a nemzetnevelés-elmélet” atyjaként, a pedagógia professzoraként, a református egyházban a Dunamelléki Egyházkerület nevelésügyét közel két évtizeden át irányítóként ismert Imre Sándor (1877. 10. 13. – 1945. 02. 11.) azon kevés átfogó művelődéspolitikai elképzeléssel rendelkező tudós szakember egyike volt, akinek élete egy rövid szakaszában a Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium helyettes államtitkáráként, majd ügyvivő minisztereként, végül adminisztratív államtitkáráként módja volt megtapasztalni, hogy a mindenkorai politikai-gazdasági-társadalmi realitások milyen szűk korlátok közé szorítják az átfogó reformok viszonylag magas beosztású szorgalmazóit is. Az 1924. május 22-i levél megszületése körülményeinek ismertetésével és közzétételével a 75 éve elhunyt kítűnő szakemberre szeretnénk emlékezni/emlékeztetni.

Cserjés Katalin

„Írd tovább!”

Kommentárok egy félben maradt Hajnóczy-szöveghez – Ötletek a továbbíráshoz 11–12-es diákok számára

Felolvassuk, vagy velük olvastatjuk el? Előttük legyen a szöveg, ha a saját felolvasást választjuk, vagy sem? Esetleg otthon olvassák el előző este? Adjunk-e előzetes megfigyelési szempontokat nekik? Sorolhatnánk még a további lehetőségeket és variációkat az olvasmányélmény manipulálására. Minden változat jó lehet, amennyiben a közvetítő tanár átgondolta, és hisz benne, azaz hitellel képes közvetíteni. Viszont könnyű belátni, hogy valamilyen megközelítésmód mást eredményez, s meglehet, észrevétlenül bár, de akár radikális különbségeket is generálhat. A diák tán nem is érzi, mi történik, de a befogadás-történet, az első érzet felvétele másként jön létre, s ez az érzet tovább gyűrűzik a konkrétizálás folyamán.